

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

10 ΗΜΕΡΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΠΙΣΗΜΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ' — ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 606

ΑΘΗΝΑΙ 25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1966

Ο Άγώνας βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη

Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ Δ.Ο.Ε. ΜΕ ΤΟΝ κ. ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

«Ο άγώνας σας είναι δίκαιος και ήθικος» έδήλωσεν ο κ. Πρωθυπουργός

Στις 16 Νοεμβρίου, ημέρα Τετάρτη και ώρα 7η μεταμεσημβρινή, πραγματοποιήθηκε η από καιρό αναμενόμενη από τον Κλάδο, συνάντηση της Διοικήσεως της Διδασκαλικής Ομοσπονδίας, με τον Πρόεδρο της Κυβερνήσεως κ. Στ. Στεφανόπουλο. Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε ύστερα από έντονη πίεση της Διοικήσεως και με μεσολάβηση του Υπουργού Παιδείας κ. Στ. Άλλαμανή, στο Πολιτικό Γραφείο του κ. Πρωθυπουργού, παρουσία του Προέδρου της Βουλής κ. Παπασπύρου, του Υπουργού Έθνικης Παιδείας κ. Άλλαμανή, του Υπουργού Συντονισμού κ. Μητσotάκη, του Υπουργού Οικονομικών κ. Μελά, πολλών άλλων Υπουργών, του Διευθυντού του Υπουργείου Οικονομικών κ. Τράκα και άλλων υπηρεσιακών παραγόντων.

Ο Πρόεδρος της Δ.Ο.Ε. κ. Κυπρ. Άρναούτογλου προφωνώντας τον κ. Πρόεδρο και τα μέλη της Κυβερνήσεως έτόνισε ότι: ο διδασκαλικός κόσμος νοερά παρακολουθεί τη συνάντηση αυτή, η οποία είναι η συνέχεια της αγωνιστικής προβολής του κύριου και πρωταρχικού γνωστού αιτήματος του Κλάδου, περί ίσης μεταχειρίσεως και αποβλέπει στην αποκατάσταση της διασαλευθείσης ήθικης τάξεως. Έλπίζει δε, πως ύστερα από τη συνάντησή μας αυτή θα αισθανθώ ανακούφιση, γιατί θα δώσετε — πρέπει να δώσετε — τη δίκαιη και ήθικη λύση που αναμένει. Και επιβάλλεται να ευρεθώ η λύση και να ικανοποιηθώ ο διδασκαλικός κόσμος για να μπορέσει να επιδοθώ άπεριόπαστα στην επίτευση του μεγάλου παιδευτικού του έργου.

Στην μακρά συζήτηση, που έπακολούθησε, έλαβαν μέρος οι παριστάμενοι Υπουργοί και τα άλλα μέλη της Διοικήσεως της Δ.Ο.Ε.

Έξετεθήσαν από όλες τις πλευρές διάφορες απόψεις και αναζητήθηκαν με πραγματικό ενδιαφέρον λύσεις του ζωτικού τούτου αιτήματος.

Καρπός της όλης συζητήσεως ήταν η εξής έπιγραμμα-

τική δήλωση του κ. Πρωθυπουργού: «Ο άγών σας είναι δίκαιος και έχει ήθικόν έρεισμα».

Οι προταθείσες λύσεις βρίσκονται μέσα στο πνεύμα της ανωτέρω Πρωθυπουργικής ρήσεως και απέδλεπαν στην έξευρεση τρόπου ικανοποιήσεως του Κλάδου.

Η θέση της Δ.Ο.Ε. ήταν και η θέση του Κλάδου κατά τις αγωνιστικές του εκδηλώσεις. Δηλαδή όσου τό ενιαίο μισθολόγιο καθιέρωσε την αρχή της ίσης μισθολογικής μεταχειρίσεως, πρέπει να τηρηθώ άπαράβιαστα και άπαρέγκλιτα για όλες άδιακρίτως τις τάξεις του Δημοσιύπαλληλικού κόσμου.

Κάθε τυχόν μονομερή έπιδοματική ή άλλης φύσεως πολιτική θα εύρη τον Κλάδον σύσσωμα, άντιμέτωπο.

Τό μέγα αυτό θέμα ανέλαβε να ρυθμίσει ο Υπουργός Συντονισμού κ. Μητσotάκης και προς τούτο έζήτησε σύντομο πίστωση χρόνο, τον όποια και έδώσαμε.

Άκόμη ο κ. Υπουργός της Παιδείας έδήλωσε κατά τη συζήτηση, πως εκτός από τό άνωτέρω έπιμαχο θέμα η Κυβέρνηση πρέπει να ένοκώψη με στοργή για την έπίλυση και των άλλων φλεγόντων και ζωτικών θεμάτων του διδασκαλικού Κλάδου. Χαρακτηριστικά έδήλωσε ότι είναι άπαράδεκτο για την Κυβέρνηση και για τον ίδιο, ως Υπουργό της Παιδείας, να βλέπη τον δάσκαλο, τον πνευματικό άνθρωπο και μοναδικό εκπρόσωπο του Κράτους στα χωριά της Ελλάδος, να γίνεται μεταφορέας, ζυγιστής, μάγειρας κ.λ.π. των τροφίμων των μαθητικών συσσιτίων. Ο διδάσκαλος πρέπει να ικανοποιηθώ.

Με τό αυτό πνεύμα μίλησαν και οι άλλοι παριστάμενοι Υπουργοί.

Η Διοίκηση, από την όλη συζήτηση, διεπίστωσε εύμενη διάθεση της Κυβερνήσεως και πιστεύει ότι τα άποτελέσματα της παραπάνω συναντήσεως θα είναι καρποφόρα και μάλιστα πολύ σύντομα.

Οι συναντήσεις που θα έκωμω μαζί τους στις προσεχείς ημέρες αναμενόμε να αποδειξουν τούτο.

ΟΙ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΕΙΣ

Ένάμιση χρόνος και πάνω έχει περάσει άφ' ότου δημοσιεύθηκε ο Ν. 4464) 65 περί επανεντάξεων κλπ.

Τά περισσότερα ΠΥΣΠΕ συνήλθαν άμέσως και έστειλαν στο Υπουργείο τις σχετικές πράξεις περί επανεντάξεων των διδασκάλων των Περιφερειών τους, οι περισσότερες των όποιων δημοσιεύθηκαν στην έφημερίδα της Κυβερνήσεως. Υπάρχουν όμως και μερικές πράξεις ΠΥΣΠΕ οι όποιες δεν δημοσιεύθηκαν άκόμη. Συγκεκριμένα αναφέρομε ότιμνη πράξη ενός ΠΥΣΠΕ η όποια ύποβλήθηκε τό Φεβρουάριο, δεν δημοσιεύθηκε άκόμη.

Άπό σχετική έρευνα που κάναμε στις διάφορες υπηρεσίες δεν θρήθηκε πουθενά. Ούτε στο άρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Παιδείας, ούτε στην Υπηρεσία Έντελλομένων Έξόδων, ούτε στο Γενικό Λογιστήριο, ούτε στο Έθνικό Τυπογραφείο. Τι έγινε λοιπόν; Χάθηκε;

Και σ' αυτήν την περίπτωση, γιατί η άρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας δε ζήτησε με έγγραφό της από τό ενδιαφερόμενο ΠΥΣΠΕ να ύποβάλω νέα δικαιολογητικά επανεντάξεως των διδασκάλων της περιφέρειας του;

Είναι λειτουργία υπηρεσίας αυτή; Αναλογίστηκαν ποτέ οι άρμόδιοι πόση ύλική και ήθικη ζημία ύφίστανται οι ένδια-

φερόμενοι διδάσκαλοι; Σκέφτηκαν πόση πικρία, πόση άπαγογήτευση, αλλά και πόσος αναθρασμός — πέρα για πέρα δικαιολογημένος — κατέχει τις ψυχές των συναδέλφων αυτών;

Η κατάσταση αυτή είναι άπαράδεκτη για τον Κλάδο. Ο κ. Διευθυντής της Πρωτοβαθμίου Εκπαιδύσεως, αλλά και ο ίδιος ο κ. Υπουργός, πρέπει να επέμβουν άμέσως. Τό κακό πρέπει να παταχθώ και να διορθωθώ. Οι επανεντάξεις, όλων των συναδέλφων της χώρας, χωρίς καμμία άλλη καθυστέρηση, πρέπει να έλεγχθουν, να έγκριθουν και να δημοσιευθουν στην Έφημερίδα της Κυβερνήσεως. Τό αναμενόμεν.

ΚΙ' ΑΛΛΟΙ ΣΤΗ ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Τώρα που οι ύπεύθυνοι είναι στραμμένοι, πάνω στο σωρό από τά διαγωνίσματα των ύποψηφίων διδασκάλων για την μετεκπαίδευση, παρακαλούμε να προσέξουν τον αριθμό των εισαγομένων. Πρέπει να όλοκληρωθώ η εύγενική προσπάθεια όλων των συναδέλφων για την διαρκώς αυξανόμενη τάση για πνευματική άνοδο και για θελίωση των γνώσεων και των δεξιοτήτων για μια καλύτερη έπαγγελματική άπόδοση. Είναι τελείως άκατανόητο άπ' ένα κλάδο, που κάθε χρόνο, στέλνει 1000 εκπροσώπους άπ' όλα τά μέρη της Έλληνικής επικράτειας για να λάθουν μέρος στο διαγωνισμό — που

Έπρεπε να εκλείψει — και για να ικανοποιηθεί η δίψα του διδασκαλικού κόσμου για επιμόρφωση σε μεγαλύτερο όσο το δυνατόν ποσοστό, είναι έντελώς αντίθετο με το πνεύμα αυτό η πρόσληψη μόνο του ενός δεκάτου των προσερχομένων.

Οι δικαιολογίες που προβάλλονται, κάθε χρόνο, στον ίδιο τόνο, ότι δεν υπάρχουν χώρος, προσωπικά, πιστώσεις δεν στέκονται. Όλα αυτά ξεπερνιούνται, όταν υπάρχει καλή θέληση από μέρους των υπευθύνων.

Πρέπει προσεκτικά να σκύψουν στο Έθνικό αυτό θέμα οι αρμόδιοι. Καί είναι έθνικό, γιατί αν ο δάσκαλος ανέλθει θά έξυψωθή και η παιδεία και συνεπώς το Έθνος.

Δεν πρέπει να παραμείνει ο μικρός αριθμός των «122» γιατί θάχη αποτέλεσμα να πλημμυρίσει την ψυχή των υποψηφίων με πίκρα. Θά στερήσει από τους άλλους τον ένθουσιασμό και θά τραυματίσει ανεπανόρθωτα την ψυχή του διδασκάλου.

Πιστεύουμε πως ο κ. Υπουργός της Παιδείας θά θελήσει να άρη την πίκρα αυτή της άποτυχίας έξ αίτιας του μικρού αριθμού των εισαγωμένων και θά ένεργήσει κατάλληλα για να αύξηθι αυτός, τουλάχιστον στο τριπλάσιο.

Άκόμη υπενθυμίζουμε στον κ. Υπουργό, πως παράλληλα με την διετή μετεκπαίδευση στο Π.Ι., θά πρέπει να εφαρμοσθι ή έκ περιτροπής ταχύρρυθμη μετεκπαίδευση όλων των εκπαιδευτικών λειτουργών.

ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΙΣ ΑΠΟΣΠΑΣΕΙΣ

Όρισμένοι από τους κ.κ. συναδέλφους, οι οποίοι πήραν μετάθεση για σχολεία της τ. Δ. Πρωτεύουσας, ζητούν και επιτυχάνουν κατ' επανάληψιν άποσπάσεις άπ' τα σχολεία του Κέντρου. Πρέπει να γνωρίζουν οι συνάδελφοι αυτοί, ότι με τις ένεργειές τους αυτές, έκτός από το ότι προκαλούν άνωμαλίες στη λειτουργία των σχολείων, που μετατέθηκαν, τó σπουδαιότερον όμως — και θέλουμε να τó προσέξουν ιδιαίτερα τó σημείο αυτό — καθηλώνουν στην έπαρχία άλλους συναδέλφους, οι οποίοι έχουν πιο σοβαρούς άτομικούς ή οικογενειακούς λόγους να μετατεθούν στο Κέντρο. Πρέπει ή τακτική αυτή να σταματήσει μια για πάντα. Γιατί πρέπει να σταθμίζουμε σωστά τους λόγους, που έχουμε και ύστερα να ζητούμε μετάθεση για τó Κέντρο. Δεν πρέπει να κρατούμε τή θέση αυτή δεσμευμένη για να την χρησιμοποιήσουμε για μελλοντική έξυπνρήτηση.

Βρισκόμαστε δε στη δυσάρεστη θέση να γνωρίσουμε στο Κλάδο, ότι τó Υπουργείο μελετά την λήψη μέτρων ριζικών, που θά είναι επιζήμια για όλους τους συναδέλφους, άκόμη και για κείνους που σοβαρότατοι λόγοι επιβάλλουν την άπόσπαση έστω και για ένα μόνο έτος.

ΣΤΟΡΓΗ ΣΤΗ ΔΑΣΚΑΛΑ ΜΗΤΕΡΑ

Όπως μάθαμε τελευταία, κοινοποιήθηκε στα ύπουργεία — ασφαλώς και στο Παιδείας — μια άπόφαση που πέτυχαν οι εργαζόμενες μητέρες, ύστερα από μακροχρόνιες προσπάθειες, και που μειώνει το ώράριο της εργασίας τους. Έτσι όσες έχουν παιδιά μέχρι 2 έτων, δικαιούνται να πηγαίνουν στις δουλειές τους δυό ώρες άργότερα και να φεύγουν δυό ώρες ωρίτερα και αν έχουν παιδιά 2—4 έτων, ελαττώνεται τó ήμερησιο ώράριο από μια ώρα μπρός και πίσω.

Κι' όλα αυτά, για να έχουν περισσότερο χρόνο στη διάθεσή τους για την περιποίηση των παιδιών τους.

Και ρωτούμε τους αρμοδίους του Υπουργείου Παιδείας, κοινοποίησαν την παραπάνω διαταγή και στους Έπιθεωρητές των Δημοτικών Σχολείων; Άν ναι, τι έκαναν οι κ. Έπιθεωρητές με τη σειρά τους; Η μήπως την ρίξαν στα χρονοτύπια του Υπουργείου — που δυστυχώς — υπάρχουν πολλά, με τόν χαρακτηρισμό ανεφάρμοστο; Γιατί άκούστηκαν κάτι τέτοιες πληροφορίες ότι δήθεν δεν είναι δυνατόν να εφαρμοσθι τó μέτρον αυτό στις δασκάλες λόγω της «ιδιομορφίας του έργου των». Είναι άκατανόητο αυτό που συμβαίνει σε θάρος της εργαζόμενης δασκάλας. Γιατί δεν μπορούν να σταθούν δυό μέτρα και δυό σταθμά για τους υπαλλήλους, που θρι-

σκονται κάτω άπ' τις ίδιες περιπτώσεις. Τονίζουμε δε ιδιαίτερα, ότι οι συνθήκες κάτω από τις όποιες προσφέρει τó έργο της ή δασκάλα μάνα, — ίδια της έπαρχίας, είναι αν μη τραγικές, πάρα πολύ δύσκολες. Για τούτο επιβάλλεται να ρυθμισθι και τó ζήτημα αυτό τó γρηγορότερο. Υπάρχει τρόπος. Έκτός αν νομίζουν οι υπεύθυνοι, ότι τα παιδιά της δασκάλας δεν έχουν ανάγκη από περιποίηση και φροντίδα.

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ;

Ένώ με δικαιολογημένη άγωνία περιμένει ο δημοσιούπαλληλικός κόσμος της χώρας και ιδιαίτερα ο διδασκαλικός, τή ψήφισι των νέων Διαταγμάτων του Υπουργείου Υγιεινής για τή βελτίωση της υγιεινομικής περιθαλψης και την επέκτασή της σ' όλη τή χώρα, πληροφορείται αντίθετα, με άγανάκτηση, τή λήψη νέων σκληρών και αντιυπαλληλικών μέτρων, που έχουν αποτέλεσμα την άναστολή της έφαρμογής του θεσμού, ιδιαίτερα άπ' την ταλαιπωρημένη έπαρχία.

Έτσι ο ένας μετά τόν άλλον Νομός χάνει, τó πρωταρχικό αγαθό του ανθρώπου, την περιφρούρηση της υγείας των κατοίκων του.

Είναι άπαράδεκτο, ταπεινωτικό και άχαρακτήριστο για μια πολιτεία εϋνομούμενη να στερή, από τους λειτουργούς της, τó δικαίωμα να χρησιμοποιούν τó αξιοπρεπές τούτο μέτρο της, δια των βιβλιαρίων, υγιεινομικής περιθαλψης για τή διαφύλαξη της υγείας τους.

Τό πλήγμα είναι βαρύ για όλους τους δημοσίους λειτουργούς, όταν μάλιστα αναλογισθι κανείς, ότι ο θεσμός αυτός, κατορθώθηκε ύστερα από πολύχρονους άγώνες.

Τή δικαιολογία που προβάλλει ή Κυβέρνηση πως σημειώθηκαν άτασθαλίες και έγιναν υπερβάσεις και καταχρήσεις σοβαρές, δεν την παρασβλέπουμε. Άλλά δεν την θεωρούμε ικανή να δικαιολογήσει τα άδικαιολόγητα. Γιατί δεν είναι σωστό τó σύνολο των δημοσίων υπαλλήλων να πληρώνη, με τή στέρηση της υγιεινομικής περιθαλψης, γιατί βρέθηκαν πέντε - δέκα άσυνειδητοι υπάλληλοι οι οποίοι, με τή συνεργασία και άλλων παραγόντων, καταχράστηκαν τó δημόσιο. Τó μέτρο τούτο είναι πολύ σκληρό και ζητούμε να έξευρεθι άλλος τρόπος για να τιμωρηθούν και μάλιστα παραδειγματικά οι παραβάτες. Κανένας δεν καλύπτει τους θρασυτάτους καταχραστής. Η πολιτεία έχει χρέος να περιφρουρήσει την υγεία των υπαλλήλων της με τó να άνακαλέσει αυτή την διαταγή και μάλιστα άμέσως. Όσον άφορά για τή διασφάλισι του δημοσίου χρήματος, άς σκεφθι να θρη άλλα μέτρα, που να είναι πιο άποτελεσματικά και να κτυπούν τους παραβάτες του Νόμου.

ΟΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΙ

Με ιδιαίτερη ικανοποίηση χαιρέτησε ή Διοίκηση της Διδασκαλικής Όμοσπονδίας τήν ύπογραφή και δημοσίευση μέρους των συμπληρωματικών πινάκων για μετάθεση διδασκάλων και διδασκαλισσών από ΠΥΣΠΕ σε ΠΥΣΠΕ.

Μα για να ολοκληρωθι ή χαρά τούτη, είναι άνάγκη και πολύ σύντομα μάλιστα, να έκτελεστούν και οι πίνακες των άλλων ΠΥΣΠΕ καθώς και τα υπόλοιπα, που έμειναν για να μετατεθούν όλοι οι συνάδελφοι που συμπεριλαμβανονται μέσα σ' αυτούς.

Πρέπει να νιώσουν οι υπεύθυνοι πως τó έργο του δασκάλου χρειάζεται ψυχική γαλήνη και ήρεμία περισσότερο από κάθε άλλο, για να άποδώσει

Και είναι άδύνατο να την θρη ή διδάσκαλος, που χρόνια και χρόνια τώρα θρίσκει μακριά άπ' τó σπίτι του, άπ' τήν πατρική ή τήν δική του οικογένεια, με τήν ψυχή πλημμυρισμένη πίκρα και άπογοήτευση. Νιώθει τόν έαυτόν τόν άδικημένον και δικαιολογημένα περιμένει και λαχταρά τήν είδηση της ύπογραφής.

Δεν είναι σωστό και δίκαιο να διοριστούν νέοι συνάδελφοι και να πιάνουν τις άδειες θέσεις που υπάρχουν στα διάφορα ΠΥΣΠΕ για τα όποια συντάχτηκαν οι συμπληρωματικοί.

Είναι χρέος έπιτακτικό της Πολιτείας να προσέξει με ιδιαίτερη στοργή τους εκπαιδευτικούς αυτούς λειτουργούς και τις οικογένειές τους που θρίσκονται σε διάλυση. Πρέπει γρήγορα να τακτοποιηθι τó δίκαιο αίτημά τους. Ολόκληρος ο Διδασκαλικός Κόσμος τó άναμένει.

Η ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΣ

Ο ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΨΥΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

Του κ. ΧΑΡΗ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, 5)λου Πρωτ. Μ. Π. 'Ακαδημίας

Η ψυχολογική έρευνα αποσκοπεί στη λύση πρακτικών προβλημάτων του ψυχικού «γίγνεσθαι» του ανθρώπου και σαν τέτοια έχει ανάγκη να επαληθευτεί σε κάθε στιγμή απ' το άμεσο δεδομένο. 'Επαλήθευση σημαίνει μεταφορά της θεωρητικής γνώσης, της συγκομιδής των ιδεών, του γενικού κανόνα στο συγκεκριμένο, σ' εκείνο, που διατηρώντας όλη του την ιδιαιτερότητα, έρχεται να ενταχθεί σε ό,τι θεωρήσαμε σαν γενικά παραδεκτό.

'Αλλά, καθώς ξέρομε, η διεισδυτικότητα του ανθρώπινου ματιού, προπάντων σε ό,τι έχει σχέση με ψυχικά φαινόμενα, είναι αρκετά περιορισμένη. 'Ετσι είμαστε αναγκασμένοι τις περισσότερες φορές να σταθούμε, ν' άρκεσθούμε στην εξέταση ένταλως επιφανειακών εκδηλώσεων, εξωτερικών συμπτωμάτων κι απ' αυτά να βγάλουμε συμπεράσματα για τα γινόμενα «ένδον». Μ' άλλα λόγια ξαναλειτουργούμε το μύθο της σπηλιάς, όπως τον βρίσκουμε στον Πλάτωνα. Μά, όπως είναι γνωστό, οι εξωτερικές εκδηλώσεις δεν είναι παρά άπληρες ένδειξεις για το πραγματικό ψυχικό γεγονός.

Πολύ περισσότερο δεν έχουν δυνατότητα για επαλήθευση τυπολογίες, που ξεκινώντας από μόνιμα και σταθερά σωματικά γνωρίσματα, προσπαθούν ν' αναπαραστήσουν τον εσωτερικό ψυχικό τύπο. Η ανθρώπινη ψυχή κλείνει απεριόριστες δυνατότητες για αναδίπλωση, για διαρύθιση κι απ' το πιο ανερευνητικό μάτι της Ιερωτέρης της σπίνθας, του κεντρικού της άπρόσιτου πυρίνα. Μας επιτρέπει πολλές φορές να τη δυσμετρήσουμε, να την ψηλαφήσουμε με ως ένα σημείο. Από και και πέρα μας κλείνει έρημικά και με πάταγο τις πόρτες, μας αποδιώχνει με δύναμη, μας φράζει άγρια το δρόμο, μας απαγορεύει.

Μά εκτός από αυτό, θρώνεται μπροστά μας κι άλλο εμπόδιο. Η **έπιμικία των τύπων** έχει γεννηθεί απείρες παραλλαγές για τον κάθε τύπο σε τρόπο, που κι εκείνοι οι χαρακτηρολόγοι, που θέλησαν να συνδυάσουν τους ψυχικούς τύπους με σωματικούς, να όμολογούν πως δεν υπάρχουν άμειγτοι τύποι αλλά τύποι με **προέχοντα χαρακτηριστικά ή επικρατέστερες ψυχικές λειτουργίες. (1)**

'Αλλος λόγος, που εμποδίζει τον άκριτο προσδιορισμό του τύπου είναι η **αδιάκοπη και συνεχής τριβή**, που συντελείται από την επαφή με

την εξωτερική πραγματικότητα, ή ανάγκη για προσαρμογή στις συνθήκες, κάτω από τις όποιες είναι υποχρεωμένο να ζή το κάθε άτομο. Η τριβή αυτή, όσο μικρή κι ασήμαντη κι αν είναι, τείνει ν' αποτυπώσει τι σφραγίδα της στην ψυχική φυσιογνωμία του ανθρώπου και να δημιουργήσει την ξεχωριστή της πτυχή, να προσδώσει τον ιδιαίτερό της τόνο στην όλη ψυχική ένότητα. 'Οχι μόνο λειαίνει την ψυχική μορφή μά και της δίνει ώθησεις και προσανατολισμούς ή αντίθετα εφαρμόζει πάνω στη δραστηριότητά της τροχοπέδας και δεσμά, που παραλύουν και την πιο ισχυρή θέληση. Κι αν στο έφημο, το συγκεκριμένο άτομο αυτή ή επίδραση μπορεί να είναι ανεπαίσθητη, ασήμαντη και ανάξια λόγου, δε σημαίνει όμως το ίδιο για σειρές δόκλιηρες γενεών, που υποχρεώθηκαν να ζούν κάτω από τις ίδιες συνθήκες ζωής. Η μνήμη του «έιδους», ή συσσωρευμένη άσυνείδητη πείρα των προγόνων αποτελούν ένα όλικό, που προστίθεται στον ψυχικό σκελετό και διεκδικεί δικαιώματα έμφύτων προδιαθέσεων, κληρονομικών μεταβολών. 'Ετσι μιλάμε για χαρακτήρα φυλετικό, έθνικό κλπ. με τη σκέψη, ότι αναφερόμαστε στην παραπάνω άσυνείδητη πείρα.

'Όσοσ όφειλομε να όμολογήσωμε, πως ή **σωματική διάπλαση αποτελεί μίαν απ' τις προϋποθέσεις για την εκδήλωσή του ψυχικού τύπου**. Χωρίς να θέλουμε ν' αναχθούμε σε φιλοσοφικά θέματα δρισκόμαστε στην ανάγκη να παραδεχθούμε, ότι το όλικό στοιχείο διαδραματίζει αποφασιστικά προσδιοριστικό ρόλο στην οικοδόμηση της ψυχικής φυσιογνωμίας, που είναι αδύνατο να νοηθή ανεξάρτητα απ' αυτό. 'Όπως είδαμε και παραπάνω, μά σειρά έρευνητές, όπως ο Kretschmer, ο Corman, ο Sheldon και άλλοι, έθεώρησαν τον ψυχικό τύπο συνάρτηση του σωματικού. 'Απ' αυτή την ιδέα ξεκίνησε κι ο Lombr. για να επιχειρήσει ένα βιολογικό προσδιορισμό του εγκληματικού τύπου, του εκ γενετής εγκληματία.

'Ετσι ο «homo Griminalis έπρεπε, κατά τον συγγραφέα, αυτόν, να παρουσιάζει δρισμένα ιδιαίτερα σωματικά γνωρίσματα, (μικρό και όπισθοκλινές μέτωπο λ.χ., ιδιαίτερα διαμόρφωση της κρανιακής κοιλότητας, προγναθισμό κλπ.). Τις ιδέες του Lombrosού υποστήριξε άργότερα κι ο E. Ferr, γίνοντας πως «το εγκλημαμα έχει τη βάση του στο βιολογικό παράγοντα». Φυσικά οι ιδέες αυτές, μ' όλες τις αλήθειες, που μπο-

ρεί να περικλείουν, δεν ήταν δυνατό να γίνουν όλοτελα αποδεκτές, διότι θα όδηγούσαν στην πλήρη άπαιαγή του εγκληματία από κάθε εύθυνη. 'Όσοσ έδωσαν άφορμή για βαθύτερη εξέταση των προβλημάτων, που αναφέρονται στην ανθρώπινη συμπεριφορά κι όπωσδήποτε παρακίνησαν στο συσχετισμό των ψυχικών δυνάμεων με τις σωματικές. 'Αυτός ό συσχετισμός έγινε κιά τόσο άπαραίτητος, ώστε ή παράλειψή του να προσδικάζει ως ένα μέγало βαθμό την άποτυχία κάθε σχετικής έρευνας.

'Ετσι, για να ξαναπιάσουμε το νήμα της έρευνάς μας, ή λυγρή κορμοστασιά, τα εύκλιητα και δυνατό άκρα, ή διαπεραστική, αέτιγη ματιά, ή προβολή των φρυδιών, ή εμφάνιση των κάπως μεγαλύτερων κυνοδόντων, ή γαμφωνυχία, ύποδώνουν τον επιθετικό τύπο. 'Αντίθετα ή πλαδαρότητα των μύωνων, κωμυλότητα των γραμμών, το λίγο μέτωπο, τα λεπτά και υτελικά άκρα, ή πλημμελής ανάπτυξη της όδοντοστοιχίας (δόντια μικρά και με φθαρμένη την κόψη ή άραιά κλπ.), τα σγεδόν επίπεδα νύχια, ό λεπτός σκελετός είναι σημάδια του παθητικού τύπου. Και πάλι οι δυνατόι μύωνες, ό γερός κι άνθεκτικός σκελετός, ή σγεδόν τετράγωνη διάπλαση της κορμοστασίας, τα σφιχτά χείλη, ή ήρεμη και σταθερή ματιά, το αλλακωμένο κάθετο μέτωπο, τα χοντροφτιαγμένα κάπως άκρα είναι γνωρίσματα του άμυντικού τύπου. 'Αν και ποτέ δεν πρέπει να ξεχνούμε, πως στην εξέλικτική πορεία της ανθρώπινης ός διάφορες ψυχικές διαθέσεις και τα σωματικά τους ύπόδαθρα δεν μεταβιβάζονται στους άπογόνους πάντοτε άδιάσπαστα έννομένα, αλλά διαχωρίζονται στις πιο πολλές περιπτώσεις έτσι, που ένα άτομο να κληρονομή τα πιο έτερογενή κι άσυμβίβαστα στοιχεία. Τα άτομα που δέχτηκαν μά τόσο άλλοπρόσαλλη κληρονομιά κλυδωνίζονται άναγκαστικά πάνω σε μία ρευστή κι άσταθή βάση, παρουσιάζουν συνεχές διακυμάνσεις στο χαρακτήρα, στους σκοπούς και τις ένέργειες τους.

Για τον προσδιορισμό της ψυχικής φυσιογνωμίας, εκτός απ' τις διάφορες σωματικές μετρήσεις κ.λπ., έχουν έπινοηθή τελευταία κι οι λεγόμενες **μέθοδοι προσβολής**, όπως τό Τ. Τ: Τ. «Thematic Apperception» του Murray, ή μέθοδος των μύθων της L. Dusi ή μέθοδος του Rorschach κ. ά. (*). 'Όσοσ το όλικό τους είναι τέτοιο, ώστε να μη μάς βοηθούν στον προσδιορισμό του ψυχικού τύπου. Περισσό-

τερο αποτελούν αξιόλογα βοηθήματα για την αποκάλυψη συμπλεγμάτων και νευρώσεων, διότι καταφέρνουν να όδηγούν το άνοηφίσαστο άτομο στο να προβάλλει τον έσωτερικό του κόσμο, να ξεδιπλώσει τα προβλήματά του, να εκθέσει άνευδίαστα τα συμπλέγματα, που τό βασανίζουν, να φανερώσει τα ψυχικά τραύματα, που τό κάνουν να υποφέρει.

Μά ή χαρακτηρολογία χρειάζεται μια μέθοδο, που να έρευνά κατ' εύθειαν τον ψυχικό τύπο, να προσπαθή αυτόν κυρίως ν' ανακαλύψει και να προσδιορίσει. Προς την κατεύθυνση αυτή έχομε από καιρό άσχοληθή. Η μέθοδος όμως, που έπινοήσαμε, παρ' όλα τα ένθαρρυντικά αποτελέσματα, που μάς έδωσε, βρίσκεται ακόμα στο στάδιο του πειραματισμού. Θα μάς δοθή ή εύκαιρία να την εκθέσουμε, όταν ή έπεξεργασία της όλοκληρωθή.

('Απόσπασμα απ' το βιβλίο: «ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΧΑΡΑΚΤΗΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗ» 1958 σελ. 49 - 52 του κ. Χάρη Ν. Σακελλαρίου Διδασκάλου Προτύπου Μαρσαλείου Παιδαγωγικής 'Ακαδημίας).

(*) 'Απ' τις μεθόδους για διερεύνηση της προσωπικότητας κιά του χαρακτήρα αξίζει ν' αναφερθή και ή μέθοδος, που έπινοήθηκε απ' τον κ. Ν. Μετανίτη και που εκτίθεται στο περιοδικό «Ώρα» του «Η προσωπικότητας και ό χαρακτήρ ήπό τό κρίσιμα της έπιστημονικής έρεύνης».

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΜΑΚΙΔΗΣ
Γραφείον
Συνταξιοδοτικών υποθέσεων.
'Αναλαμβάνομεν την έκδοσιν συντάξεων με τους καλύτερους όρους.
'Οδός Λ. Παρασκευοπούλου
άρθ. 11 - 'Αθήνα Τ.Τ. 220

Ο ΝΕΤΡΟΨΥΧΙΑΤΡΟΣ ΧΡ. ΚΑΛΦΟΠΟΛΟΣ
Δέχεται 5-7 μ.μ. και επί συνεντεύξει Σόλωνος 7 (Πλατ. Κολωνάκιου). Τηλ. 630-281
ΓΕΩΡ. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΛΟΣ
Δικηγόρος
Δέχεται καθ' έκάστην από 9-12 μ.μ. και 6-8 μ.μ.
Γραφείον: Χωρ. Τρικοίτης 13
Τηλ. 621-950

«ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ»

ΕΚΔΗΜΕΡΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
ΑΙΤΙΩΤΗΤΗΝ : ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ 15α - ΑΘΗΝΑΙ - (Τ.Τ. 118)
ΤΗΛΕΦ. 234.547 - 221.816

Έτησία συνδρομή του Διδακταλικού Βήματος... Δρχ. 60—
Τιμή του φύλλου..... » 1.50
Για τις Σχολικές Έφορείες..... » 50.—

«DIDASKALIKON VEMA»

Organ of the Federation of Elementary Teacher's of Greece
Branch Office : 15a Xenophon St., Athens (Greece)

«DIDASKALIKON VIMA»

(Tribuns des Instituteurs)
Organe Officiel de la Fédération des Instituteurs de Grèce
Bureaux : 15a, Rue Xénophon, Athènes (Grèce)

Ο ΔΗΓΙΕΣ

ΓΙΑ ΤΟ ΠΩΣ ΘΑ ΨΗΦΙΣΟΥΝ

Οι παρακάτω οδηγίες, για το πώς θα ψηφίσουν οι διδάσκαλοι τους αριετούς Συμβούλους του Παιδαγωγικού Ίνστιτούτου, παρακαλούμε να διαβαστούν απ' όλους τους συναδέλφους, με μεγάλη προσοχή, ιδιαίτερα απ' τους κ.κ. Διευθυντές των Σχολείων.

- α) Το ψηφοδέλτιο πρέπει να έχει χρώμα άσπρο, να είναι έντυπο ή χειρόγραφο, πάνω στο οποίο ν' αναγράφονται τα ονόματα και των δύο υποψηφίων χωρίς κανένα άλλο διακριτικό. Α ό τ ό ς π ο ύ γ ρ ά φ ε τ α ι σ τ ό ψ η φ ο δ έ λ τ ι ο , π ρ ώ τ ο ς υ π ο ψ ή φ ι ο ς , ψ η φ ι ζ ε τ α ι σ ά ν τ α κ τ ι κ ό ς κ α ι ό δ ε ύ τ ε ρ ο ς σ ά ν α ν α π λ η ρ ω μ α τ ι κ ό ς .
- β) Αυτό το ψηφοδέλτιο θα τοποθετηθί μέσα σ' ένα μικρό άσπρο φάκελλο έπισκεπτηρίου, το οποίο θα κλεισθί πολύ καλά.
- γ) Ο μικρός τούτος φάκελλο ς θα τοποθετηθί μέσα σέ δεύτερο μεγαλύτερο φάκελλο, πού θα κλεισθί πάλι πολύ καλά. Πάνω σ' αυτόν, ό κάθε ψηφοφόρος εκπαιδευτικός, θα γράψη καθαρά τό όνοματεπώνυμό του, τό σχολείο πού εργάζεται και θα υπογράψη κάτω απ' τά στοιχεία αυτά.
- δ) Ο δεύτερος αυτός φάκελλο ς, πάνω στόν όποίο έχει γραφθί τό όνοματεπώνυμο, τό σχολείο πού δουλεύει και ή όποια γραφή του ψηφοφόρου και πού μέσα στόν όποίο έχουν κλεισθί τόν πίο μικρό άσπρο φάκελλο με τό ψηφοδέλτιο, θα τοποθετηθί μέσα σέ τρίτο μεγαλύτερο φάκελλο, πάνω στόν όποίο θα γραφθί ή λέξη ψ η φ ο δ έ λ τ ι ο και ή διεύθυνση του Έπιθεωρητή Δημ. Σχολ. τής Περιφέρειας πού θ' αποσταλή. Ο φάκελλο ς αυτός θα σφραγισθί με βουλοκέρι και θα παραδοθί — έπί αποδείξει — στό Ταχυδρομείο.

ΠΟΤΕ ΤΟ ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟ ΕΙΝΑΙ ΑΚΥΡΟ

- 1) "Αν δέν μπορούν να διαβαστούν τά όνόματα των υποψηφίων λόγω τής κακογραφίας.
- 2) "Αν τό όνομα του ενός υποψηφίου είναι άδύνατο να διαβασθί, τό ψηφοδέλτιο είναι άκυρο μόνο για τόν υποψήφιο αυτόν, έγκυρο δέ για τόν άλλο.
- 3) "Αν μέσα στόν ίδιο φάκελλο υπάρχουν περισσότερα από ένα ψηφοδέλτια διαφόρων υποψηφίων.
- 4) "Αν στό ίδιο ψηφοδέλτιο υπάρχουν περισσότερα από δύο όνόματα υποψηφίων ή αν πάνω στό ψηφοδέλτιο υπάρχουν διακριτικά σημάδια.
- 5) "Αν πάνω στό δεύτερο φάκελλο, μέσα στόν όποίο έχει τοποθετηθί ό μικρός φάκελλο ς με τό ψηφοδέλτιο, δέν έχει αναγραφθί τό όνοματεπώνυμο, τό σχολείο του ψηφοφόρου και δέν φέρει τήν όποια γραφή του.
- 6) Ψηφοδέλτιο στό όποίο αναγράφεται ένα μόνο όνομα είναι έγκυρο.

ΠΩΣ ΘΑ ΨΗΦΙΣΟΥΜΕ

α) Στην Έβρα του Έπιθεωρητού

1) Οι Έκπαιδευτικοί πού όπηρετούν στά σχολεία τής Έβρας του Έπιθεωρητού ψηφίζουν μόνο κατά τήν ήμέρα τής έκλογής (Κυριακή 11 Δεκεμβρίου). Οι παραπάνω πρέπει να πάνε σ' ί δ ι ο ι σ τ ό τό π ο πού συνεδριάζει ή Έφορευτική Έπιτροπή (Γραφείο Έπιθεωρητού) από τις 9 π.μ. ως τις 12 τό μεσημέρι.
Τήν ίδια μέρα μπορεί να ψηφισθί και όποιος απ' τούς διδασκάλους τής αυτής περιφέρειας θέλει να προσέλθη ό ίδιος στό γραφείο τής Έφορευτικής Έπιτροπής.
Αυτό παραδίδουν έτοιμο τό ψηφοδέλτιό τους, δηλαδή τό φάκελλο, πάνω στόν όποίο αναγράφεται τό όνοματεπώνυμό τους, τό σχολείο στό

όποιο εργάζονται και ή όποια γραφή τους, μέσα στόν όποιο είναι κλεισμένος ό μικρότερος άσπρος φάκελλο με τό ψηφοδέλτιο.

β) Έξω απ' τήν Έβρα του Έπιθεωρητού

1) Αυτοί πού όπηρετούν σέ σχολεία πού βρίσκονται έξω απ' τήν Έβρα του Έπιθεωρητού μπορούν να ψηφίσουν με τούς έξης τρόπους:
1) Θ' ακολουθήσουν τις οδηγίες, πού αναγράφονται στή δ' παράγραφο του παραπάνω σημειώματος.
2) Ο φάκελλο ς αυτός με τις ίδιες ένδείξεις (ψηφοδέλτιο κ.λπ.) καλά κλεισμένος μπορεί να παραδοθί απ' τόν ίδιο τό δάσκαλο στόν άρμόδιο Έπιθεωρητή μέχρι τήν προηγούμενη ήμέρα απ' τις έκλογές (Σάββατο 10 Δεκεμβρίου). Σ' αυτή τήν περίπτωση ό ψηφοφόρος θα πάρη απ' τόν Έπιθεωρητή αριθμό πρωτοκόλλου ή θεβαίωση παραλαβής με αύξοντα αριθμό: ότι κατέθεσε τό ψηφοδέλτιο.

ΕΡΓΟ ΤΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ

Οι Διευθυντές των σχολείων πού βρίσκονται έξω απ' τήν Έβρα του Έπιθ)του καταρτίζουν και όποβάλλουν στόν Έπιθεωρητή τους τήν Δευτέρα πριν απ' τήν έκλογή τής Κυριακής (5 Δεκεμβρίου 1966) πίνακα, στόν όποιο αναγράφονται όλοι οι Έκπαιδευτικοί πού εργάζονται στό σχολείο τους, καθένας δέ απ' αυτούς όπογράφει δίπλα στό όνομά του και σημειώνει τόν αριθμό τής αποδείξεως του Ταχυδρομικού Γραφείου στή περίπτωση, πού ό δάσκαλος του σχολείου του έστειλε τό ψηφοδέλτιό του ταχυδρομικώς.
Ο παραπάνω πίνακας όποβάλλεται με αναφορά του Διευθυντού του σχολείου έπί αποδείξει στόν Έπιθεωρητή τής Περιφέρειας του. Ο Διευθυντής του σχολείου είναι ακόμη όποχρεωμένος ν' αναφέρη στόν Έπιθεωρητή του τηλεγραφικώς τόν αριθμό τής αναφοράς και τήν ήμέρα πού τήν ταχυδρόμησε.
Κατά τόν ίδιο τρόπο θα ένεργήσουν και οι Διευθυντές των μονοθεσίων σχολείων. Διευθυντής πού θ' άμελήσθι τά παραπάνω τιμωρείται με πρόστιμο ίσαμε 1000 δραχμές.

ΧΡΟΝΟΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ

- 1) Οι Διδάσκαλοι των σχολείων τής Έβρας του Έπιθεωρητού θα ψηφίσουν — όπως και παραπάνω είπαμε — μόνο κατά τήν ήμέρα τής έκλογής (Κυριακή 11 Δεκεμβρίου).
- 2) Οι Διδάσκαλοι πού όπηρετούν έξω απ' τήν Έβρα του Έπιθεωρητού μπορούν να θέλουν να πάνε στήν Έβρα του Έπιθεωρητού στις 11 Δεκεμβρίου και να ψηφίσουν αυτοπροσώπως μαζί με τούς συνάδελφους τής Έβρας ένώπιον τής Έφορευτικής Έπιτροπής ή να στέλθουν τό ψηφοδέλτιό τους όπως γράφαμε και παραπάνω ταχυδρομικώς.
Μά τί λέγει για τό ζήτημα αυτό τό άρθρο 4 παραγ. 4 του άρθρου 29) 4) 1-5-1946 Β. Διατάγματος Φ.Ε.Κ. 184 τ. Α'.
4. Οι διαμένοντες εις τόν Δήμον ή τήν Κοινότητα όπου έδραει ό Έπιθ)τής ψηφίζουν αυτοπροσώπως μόνον κατά τήν ήμέραν τής έκλογής (11 Δεκεμβρίου) κατά τήν όποια δύνανται να ψηφίσουν και όσοι εκ των λοιπών Έκπαιδευτικών λειτουργών δέν έχουν παραδώσει προηγούμενως αυτοπροσώπως ή αποστείλει ταχυδρομικώς τό ψηφοδέλτιόν των.

ΠΟΙΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΝΤΑΙ ΝΑ ΨΗΦΙΣΟΥΝ

- 1) Τό δικαίωμα ψήφου τό έχουν όλοι οι μόνιμοι και δόκιμοι λειτουργοί τής Πρωτοβάθμιας Έκπαίδευσης (Διδάσκαλοι και Μηδπαγωγοί), οι προσωρινοί αναπληρωτά των συνάδελφων πού βρίσκονται σέ εκπαιδευτική ή αναρρωτική άβεια, καθώς και αυτοί πού μετεκπαιδευόνται στό Παιδαγωγικό Ίνστιτούτο.
- 2) Δέν έχουν τό δικαίωμα αυτό οι διδάσκαλοι πού έχουν προσληφθί απ' τις Σχολικές Έφορείες ή τούς Συλλόγους Γονέων ή τις Κοινότητες και όπηρετούν με σύμβαση.
- 3) Οι διδάσκαλοι πού όπηρετούν με άπόσπαση θα ψηφίσουν στή περιφέρεια πού είναι άπεσπασμένοι. Οι μετεκπαιδευόμενοι στό Παιδαγωγικό Ίνστιτούτο θα ψηφίσουν στήν Α' Έκπαιδευτική Περιφέρεια Αθηνών.
- 4) Η ψηφοφορία θ' άρχισθί απ' τις 9 π.μ. μέχρι τις 12 τό μεσημέρι. Μπορεί να παραταθί πάνω απ' τήν ώρα αυτή, μόνον εάν υπάρχουν ακόμη έξω απ' τό Γραφείο του Έπιθ)του διδάσκαλοι, πού δέν ψηφίσαν.

ΕΦΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η Έφορευτική Έπιτροπή κάθε Περιφέρειας πού θα κινή τις έκλογές άποτελείται απ' τόν Έπιθεωρητή των σχολείων, ένα δικαστικό αντιπρόσωπο και απ' τόν Πρόεδρο του Διδακταλικού Συλλόγου τής Περιφέρειας.

ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Μετά τό πέρας τής έκλογής ή παραπάνω Έπιτροπή άνοίγει τούς δύο έξωτερικούς φακέλλους τόν δέ έξωτερικό φάκελλο του έπισκεπτηρίου, με τό ψηφοδέλτιο τελείως κλειστό τόν ρίχνει στή ψηφοδόχο.
Αφού ριχτούν στή ψηφοδόχο όλοι οι λευκοί μικροί φάκελλοι στούς όποιους δέν αναφέρεται τό όνομα του δασκάλου πού ψηφίζει, άνοίγονται από τήν Έπιτροπή και αφαιρούνται τά ψηφοδέλτια.
Σέ συνέχεια ή Έπιτροπή προβαίνει στή σύνταξη σχετικού πρακτικού και αναφέρει τ' άποτελέσματα στό Υπουργείο (Δ)νη Στοιχ. Έκπαίδευσης).
Όπως έλέπατε, ή ψηφοφορία θα είναι τελείως μυστική. Γι' αυτό,

Συνάδελφοι

— Ψηφίστε έλεύθερα.
— Ψηφίστε κατά συνείδηση.

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΚΑΛΕΔΟΥ

ΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΧΡΗΣΤΟΣ

τ. Πρόεδρος του 'Εκπαιδευτικού Συμβουλίου

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ένας σεμνός και άφογος εκπαιδευτικός, άφοσιωμένος σε όλη τη ζωή του στη διακονία της παιδείας, ο Νικόλαος Καραχρήστος, άφησε τα έγκόσμια. Γεννήθηκε στα 1884 στα Ίωάννινα και υπηρέτησε σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Στα 1950 άποχώρησε από την ύπηρεσία, αφού διετέλεσε εκπαιδευτικός σύμβουλος και πρόεδρος του 'Εκπαιδευτικού Συμβουλίου, όπου έδωσε δείγματα της άνωτερότητας του χαρακτήρα του και της ευστάθειας των άρχων του. Στην εκτέλεση των καθηκόντων του ήταν εύθυσ και άκέραιος. Ποτέ δέν άπομακρύνθηκε από τους κανόνες του πρέποντος. Δέν έγγνώρισε καμιά παρέκκλιση από τον εύθυ δρόμο της άποστολής του. Θά ύπογραμμίσω ιδιαίτερα τη μετριοπάθειά του. Ήταν άσφαλώς προικισμένος με ήθική και σταθερή βούληση. Δέν τον διέκρινε όμως ή άπαραίτητη μαχητικότητα, γιατί ίσως έλειπε άπό την προσωπικότητά του ή ένταση που δημιουργεί τον άνάλογο ιδεολογικό φανατισμό. Θά θυμούνται πάντως, όσοι τον γνώρισαν, τον γαλήνιο και προσηνή άνθρωπο, με την έμφυτη αγάθότητα και την ευγένεια και τη σωφροσύνη, που αίσθανόταν σε κάθε ένέργειά του τον ήθικό φραγμό. Καμιά πράξη επιλήψιμη δέν του καταλογίστηκε ποτέ από κανένα. Ύπηρεζε μιά μορφή άνεπίληπτη και χρηστή.

Έγραψε πολλά παιδαγωγικά μελετήματα, ίδως γύρω άπό τά ζητήματα της Γενικής και Ειδικής Διδακτικής του Δημοτικού Σχολείου και την όργάνωση της Παιδείας μας. Γνώριζε άριστα την πράξη του Νέου Σχολείου, του Σχολείου Έργασίας, όπως λέγεται. Στα μελετήματά του ύπάρχει εύσυνειδητη έρευνα και λεπτομερειακή εξέταση των θεμάτων του. Πάντοτε αναζητάει και προτείνει το σωστό και το χρήσιμο για την άγωγή της παιδικής ηλικίας και γενικότερα για την προκοπή της παιδείας μας. Έκτός άπό τά βιβλία του, δημοσίευσε πολλά άρθρα του σε παιδαγωγικά περιοδικά.

Παραθέτουμε παρακάτω μερικά βιβλία άπ' την πλούσια συγγραφική του δράση: «Ψυχολογική εξέταση του προβλήματος των ξενοφώνων» (1923), «Διδακτική των σχολείων των ξενοφώνων» (1923), «Η κοινωνία μας και οι διδάσκαλοί της» (1923), «Χαρακτήρ και Σχολείον» (1926), «Κοινωνιολογική Παιδαγωγική» (1928), «Διδακτική του Σχολείου Έργασίας» (1929 - 1932, τρεις τόμοι), «Άπό το 1948 - 1951

Η ΔΡΑΜΑ ΤΙΜΑ ΤΟΝ Κ. ΝΙΚ. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

ΕΝΑΝ ΤΙΜΙΟ ΑΓΩΝΙΣΤΗ ΚΑΙ ΛΑΜΠΡΟ ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΥ

Η Διοίκηση της Δ.Ο.Ε. με ιδιαίτερη ευχαρίστηση καταχωρεί το παρακάτω ψήφισμα του Διδακτικού Συλλόγου Δράμας στις στήλες αυτές του Διδακτικού Βήματος. Διατηρεί ζωνρότατη άνάμνηση των πολυτίμων ύπηρεσιών που πρόσφερε ο κ. Παπασταύρου στον Κλάδο, τόσο σαν μέλος της Διοικήσεως της Δ.Ο.Ε. επί δύο συνεχή χρόνια, όσο και σαν μέλος του Έποπτικού Συμβουλίου της Δ.Ο.Ε. παλαιότερα.

Ήταν άληθινά έξοχος συνάδελφος ο κ. Παπασταύρου. Με την άρτια Έπιστημονική του συγκρότηση με την γενικά άναγνωρισμένη επαγγελματική του ικανότητα και με το λαμπρό ήθος του έτίμησε το διδακτικό όνομα και άποτελεί έλάχιστη άναγνώριση ή άνταπόδοση άπό τον Κλάδο αυτής της τιμής και ο' αυτόν. Του άνήκει όπωσδήποτε και οι εύχες όλων, μαζί με τις δικές μας, τον συνοδεύουν για μιά ζωή χαρούμενη και εύτυχισμένη με παράλληλη δραστηριότητα σε νέους τομείς.

Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΨΗΦΙΣΜΑ

Η Γενική Συνέλευσις του Διδακτικού Συλλόγου Δράμας, της 16/9/66, έχουσα ύπ' όψιν τάς εξαιρετικές και πολυτίμους ύπηρεσίας, τάς όποιás πρόσφερε ο άποχωρήσας, εκ της ύπηρεσίας, επίλεκτος συνάδελφος κ. Νικόλαος Παπασταύρου, τέως Διτητής του Δημοτ. Σχολείου 9ου Δράμας «Έκπαιδευτήρων», τόσο εις την Περιφέρειαν Δράμας, όπου επί δεκαετηρίδας ειργάσθη άόκως, εις το Σχολείον, αλλά και ως Γεν. Γραμματέυς του Διδακτικού Συλλόγου Δράμας, όσον και εις τον διδακτικό συνδικαλισμόν, άπό της θέσεως της Διοικήσεως της Διδακτικής Όμοσπονδίας Έλλάδος, εις την όποιαν τον έταξε έπαξίως ο Κλάδος έπανελημμένος, ΨΗΦΙΣΕΙ

Άνακηρύσσει τούτον επίτιμον Πρόεδρον του Διδακτικού Συλλόγου Δράμας, εις ένδειξιν τιμής, αλλά και άναγνωρίσεως, δι' όσα έπραξε, ύπερ του Λαϊκού Σχολείου και ύπερ της έξυμώσεως του διδακτικού Κλάδου.

έξέδωκε μιά σειρά μελετών που άναφέρονται στη σημασία και στη μέθοδο διδασκαλίας των διαφόρων μαθημάτων του δημοτικού σχολείου: «Η Άνάγνωση», «Οι Έκθέσεις», «Η Ίστορία», «Τά Θρησκευτικά», «Η Πατριδογραφία και ή στοιχειώδης Γεωγραφία» κλπ. Όρολόγια Προγράμματα των έξαιετών δημοτικών σχολείων μας» (1954), κ.ά.

Θεόδωρος Ξύδης

Τό παρόν να δημοσιευθή εις τάς τοπικές έφημερίδας «Θάρρος» και «Πρωϊνός Τύπος», ως και εις το «Διδακτικό Βήμα».

Ο κ. Νικ. Παπασταύρου

Άντίγραφον δέ τούτου να κοινοποιηθή, εις τόν κ. Νικ. Παπασταύρου, με την παράκληση όπως άποστείλη φωτογραφίαν του, προς άνάρτησιν, εις τά Γραφεία του Συλλόγου.

Ο Πρόεδρος της Γεν. Συνελεύσεως Βασ. Φωτιάδης

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Στην έπιστολή της Δ.Ο.Ε. με την όποιαν έπιδόθηκε το παραπάνω ψήφισμα ο κ. Ν. Παπασταύρου με γράμμα του, που μάς έστειλε εκφράζει τις θερμές ευχαριστίες για όσα ή ΔΟΕ του γράφει στην έπιστολή της. Έπίσης στο ίδιο γράμμα τονίζει ότι: ούδέποτε θά ξεχάση την τιμή που του έκαμε ο Σύλλογός του, θά διατηρήση τις καλύτερες άναμνήσεις άπό την 35ετή συνεχή εκεί διδασκαλική ύπηρεσία και στενή φίλια και συνεργασία που είχε με όλους τούς συναδέλφους Δράμας, σκοπεύει δέ, όπως μάς γράφει, να μεταθή στη Δράμα για να ευχαριστήσει όλους συμπατριώτες του Δραμινούς συναδέλφους—όλους άνεξαιρέτως—για την τιμή που του έπεφύλαξαν στη γενική συνέλευση της 16/9/1966.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΛΕΔΕΣ

Πέθανε και κηδεύτηκε στην Άθήνα ο συνάδελφος Δημήτριος Καλέδες.

Στην κηδεία παρευρέθησαν, ο Έπιθεωρητής Σχολείων Ζ' Άθηνών κ. Τ. Παπαδόπουλος, πολλοί συνάδελφοι Άθηνων, άι εν Άθήνας ύπηρετούντες. Δραμινί διδάσκαλοι και συμμαθηταί του άποδιώσαντος συνάδελφου και πλήθος κόσμου.

ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΕΚΑΗΜΕΡΟΥ

ΣΥΖΗΤΗΣΕ Η Δ.Ο.Ε. ΜΕ ΤΟΥΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥΣ ΤΑ ΖΩΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

Ένδιαφέρον του κ. Υπουργού

Η ανασυντεθείσα Διοίκηση της Διδασκαλικής Όμοσπονδίας, παράλληλα με τις επαφές που είχε με τους υπεύθυνους Κυβερνητικούς παράγοντες, στους οποίους ανέπτυξε το επίμαχο και πρωταρχικό θέμα, της ίσης μεταχείρισης, επισκέφτηκε για τον ίδιο σκοπό και τους Αρχηγούς των Κομμάτων και εξέθεσε με κάθε λεπτομέρεια τα γεγονότα γύρω απ' τη χαριστική ή παραπλανητική όπιας χαρακτηριστική απ' όλους, ενέργεια της Κυβέρνησης σε βάρος της μεγαλύτερης μάζας του Δημοσιούπαλληλικού κόσμου.

Οι Αρχηγοί Κομμάτων κ.κ. Παπανδρέου, Κανελλόπουλος και Μαριτζίνης, άκουσαν με ιδιαίτερη προσοχή τα έκτεβέντα, έδειξαν κατανόηση και υποσχέθηκαν άμεριστον το ένδιαφέρον τους. Μας παρακάλεσαν να τους επισκεφτούμε τη προσεχή εβδομάδα για να μας γνωρίσουν τις ενέργειές τους.

Δέν έχασε την ευκαιρία η Διοίκηση της Διδασκαλικής Όμοσπονδίας να επισκεφτή τους άρμοδιους και τους Διευθυντές των διαφόρων Υπηρεσιών και να ζητήσει την ταχύτεραν διευκρίνιση των ζητημάτων.

Ανασύνταξη πίνακα Διευθυντών Α', συνεχές πρόγραμμα έργασιας, βοηθητικά βιβλία, άποτελέσματα διαγωνισμών μετεκπαιδεύσεως, εισαγωγή επίλαχόντων στις παιδαγωγικές Ακαδημίες, Διάταγμα Μεταθέ-

σεων, Διάταγμα Νηπιαγωγών, προαγωγής 11) θεσίων και 12) θεσίων σχολείων κ.λ.π. που άπασχολούν την τάξη του Διδασκαλικού κόσμου.

Όλοι πρόθυμα υποσκέθηκαν την πλήρη συμπαράστασή τους και τη γρήγορη διευθέτηση των αιτημάτων μας.

Η Διοίκηση είχε ακόμη επαφές με εκπρόσωπο του Τ. Αρωγής που μαζί του συζητήθηκαν ζητήματα, που άφορούν το ταμείον αυτό και κυρίως για την αύξηση του μερίσματος των συναδέλφων που εξέρχονται απ' την ύπηρεσία καθώς και για την αύξηση των δανείων.

Συζήτησε ακόμη και με τον Πρόεδρο των λειτουργών της Ίδιωτικής Έκπαιδεύσεως για διάφορα θέματα, που άφορούν την άδελφή τάξη των Ίδιωτικών Έκπαιδευτικών και για το ζήτημα της προύπηρεσίας πολλών διδασκάλων σε Ίδιωτικά Έκπαιδευτήρια.

Σάν τελευταία έπικοινωνία της ήταν ή επαφή με τον Πρόεδρο της Α.Σ.Γ.Μ.Ε. ό οποίος δέν παρέλειψε να τονίσει ότι παράλληλα και αυτός ενεργεί για την διευθέτηση του επίμαχου ζητήματος και άλλως σε θέτει στη διάθεση του Κλάδου, τις δυνάμεις της Συνομοσπονδίας.

ΠΑΡΑΙΤΗΣΕΙΣ

Στό ύπ' αριθ. 404)14-11-66 τεύχ. Γ' δημοσιεύθηκαν οι παραίτησεις των παρακάτω διδασκάλων και νηπιαγωγών:

- 3ου Βαθμού
- 1) Κοσμά Μοναστηριάτου Ε' Αθηνών,
  - 2) Αθαν. Παπακωνσταντίου Α' Αθηνών,
  - 3) Αθαν. Παπακυριακού Ε' Αθηνών,
  - 4) Κων. Σακελλαρίδη Έδέσεως,
  - 5) Γεωργ. Ταξείδη Α' Λέσβου,
  - 6) Νικολ. Φραγκοπούλου Σικυώνος,
  - 7) Γεωργ. Χατζηδάκη Β' Ηρακλείου,
  - 8) Αριάνδης Βεγυζελίδου Β' Θεο)νίκης,
  - 9) Ζαφειρής Δημητριάδου Α' Σερρών,
  - 10) Έλέν. Πελωριάδου Β' Αθηνών,
  - 11) Έλέν. Ίωάννου Ε' Θεο)νίκης,
  - 12) Δημήτρης Πανταζίδου Σιντικής.

- 4ου Βαθμού
- 1) Ίωάν. Αρχοντιάδου Α' Θεο)νίκης,
  - 2) Μιχ. Αναγνώστου Μαυρακτίας,
  - 3) Φωτ. Κοντοπάνου Ε' Αθηνών,
  - 4) Αρετής Αρβανιτάκη Α' Σιντικής,
  - 5) Δημήτρ. Βουλγαροπούλου Α' Τρικάλων,
  - 6) Αντίοπη Θεοδοσίου Β' Λέσβου,
  - 7) Σταματίας Κεφάλου Σάμου,
  - 8) Κυρατσής Κινηροπούλου Ε' Θεο)νίκης,
  - 9) Άννης Κοροβίλη Α' Θεο)νίκης,
  - 10) Ειρήν. Κοκκινιάτου Στ' Αθηνών,
  - 11) Αικατερ. Περοδασκαλάκη ΣΤ' Αθηνών,
  - 12) Άντι. Ροδίτου Α' Πειραιώς,
  - 13) Ξανθούλ. Τσακίρη Α' Σερρών,
  - 14) Δεσποίν. Χριστακοπούλου Α' Αθηνών.

- Β' Νηπιαγωγών
- 1) Εύδοκ. Κωνσταντινίδου Β' Θεο)νίκης,
  - 2) Μαγδαλ. Μιχισσοπούλου Λαγκαδά,
  - 3) Εύαγγ. Νούρη Έδέσεως,
  - 4) Φωτεινής Χαραλάμπους Ζ' Αθηνών.

Στό 408)18-11-66 και 411)19-11-66 Φ.Ε.Κ. τ. Γ' δημοσιεύθηκαν οι παραίτησεις των παρακάτω Εκπαιδευτικών λειτουργών κατά βαθμούς:

- α) 9ου Βαθμού
Παγώνιας Κυρίδου Κάτω-Νευροκοπίου, Ίουλίας Συλλοπούλου Α' Πιερίας.
- β) 8ου Βαθμού
Ίωάννου Ανδρουλάκη-Φωκίδος, Παναγιώτας Γελκυλίδου - Θεσών, Μαρίνης Μαυρίδου - Έλασσόνας, Ζωής Σπυροπούλου - Θεσών, Παναγιώτας Γελεκλίδου - Θεσών, Ανδρέου Καίτη - Άμφιλοχίας, Χρίστου Μελισσιανού - Δ' Πειραιώς, Μιχαήλ Πετρίδου - Καλύμνου, Παγώνιας Κοφαυτοπούλου - Κύμης, Εύτέρπης Μυκωνιάτου - Νάξου, Έλένης Παπαδαγγρηγοράκου - Λακωνικής.
- γ) 7ου Βαθμού
Γεωργίου Σαββίδη - Γιαννιτσών, Θεοδώρας Φούζα - Β' Άρτης.
- δ) 6ου Βαθμού
Μαρίας Καλογερά - Διδυμοτείχου, Χρυσάνθης Σταθάκη - Αργολίδος.
- ε) 13ου Βαθμού Καθαριστριών.
Μανώλη Βερνάρδου - Β' Ρεθύμνης, Παρασκευής Γρηγοροπούλου - Ζ' Αθηνών, Ειρήνης Καπιτανίου - Γ' Αθηνών, Αικατερίνης Πάντου - Αργολίδος, Τσιγκάκη Κλειούς - Α' Πειραιώς, Εύαγγελίας Ντέλλου 9ου βαθμού Έδέσεως.

Ο Κ. ΥΠΟΥΡΓΟΣ & Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΣΕ ΜΑΚΡΑ ΣΥΝΕΡΓΑ

Τη Διοίκηση της Διδασκαλικής Όμοσπονδίας δέχτηκε σε πολύ σύσκεψη, ό Υπουργός Παιδείας Στ. Άλλαμανής, πάνω στα Γραμμάτια του Όργανισμού Σχολικών Σχολείων.

Σ' αυτή συζητήθηκαν όλα τα πείλοντα και ζωτικά αίτήματα Κλάδου.

Ό κ. Υπουργός τά άκουσε με ιδιαίτερο ένδιαφέρο και κατανοήσε και υποσκέθηκε να τά συζητήσουν τους Υπουργούς Οικονομικών κ.κ. Κ. Μητσοτάκη και Γ. Μελά. Τά μάλισια, πώς θα καταβάλει ή Προσοπάθεια να γίνουν δεκτά κι αυτά, άυτούς και ότι θα μας ενημερώσει με τό άποτέλεσμα των συνομιλιών του.

ΜΟΝΙΜΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Στό 411)19-11-66 Φ.Ε.Κ. δημοσιεύθηκαν οι μονιμοποιήσεις των ακαδημαϊκών λειτουργών της Πρωτ. Εκπαίδευσης με τό βαθμό ποιότητας και άποδοχάς 8ου γιατί άπλήρωσαν διετή ευδόκιμο δοκιμαστική ύπηρεσία άπό τό διορισμό τους:

- 1) Παπαδοπούλου Μελέν. Περ. Πολυγύρου,
- 2) Μυριανάκη Μαν. Περ.φ. Σύρου,
- 3) Κουτσομπέλλη Λεξάνδρας Περ.φ. Γρεβενών.

ΜΕΤΑΤΑΞΗ

Στό ύπ' αριθ. 411)19-11-66 Φ.Ε.Κ. τεύχ. Γ' δημοσιεύτηκε ή μετάταξη του διδασκάλου Κων. Θεοδοσίου του Δημ. Σχολείου Λάκκας Αργολίδας στο Διοικητικό Κλάδο της Α' Κατηγορίας της Κ.Υ. του υπουργείου Παιδείας.

ΝΕΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

Στό 250)14-11-66 Φ.Ε.Κ. τεύχ. Α' δημοσιεύτηκε τό 923 Β.Δ. περί του άκαδημαϊκού και διδακτικού προσωπικού των έγγραψών, μετεγγραψών και άποδοχών των έργοτολογίων, της φοιτήσεως, των τμηματικών έξετάσεων των Παιδαγ. Ακαδημιών.

ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΙΣΤΗΡ...

"Υστερα άπό έντονη διαμαρτυρία της Διοικήσεως τό Διάταγμα περί μεταθέσεων πέρασε άπό την τελευταία έπεξεργασία και σήμερα ύποβάται στον κ. Υπουργό πρός ύπογραφή.

"Η Διάταξη των Νηπιαγωγών ποβλήθηκε απ' τον άρμόδιο Διευθυντή στον Υπουργό Οικονομικών για ύπογραφή. "Η Ίδια Διάταξη θα ύποσταλή στο Α.Σ.Δ.Υ. για έπεξεργασία.

Μετά άπό ενέργειες της Διδασκαλικής Όμοσπονδίας έγκρίθηκε ή εισαγωγή, σε κάθε Παιδαγωγική Ακαδημία 10 Νηπιαγωγών που ήσαν έπιλαχοόες.

Στις 23 του Νοέμβρη στέλλονται τηλεγραφική Διαταγή απ' τό Υπουργείο Παιδείας στους Έπιθεωρητές Πρωτοβάθμιας Έκπαίδευσης την σύνταξη νέων πινάκων στο 3ο βαθμό.

ΠΡΟΣΟΧΗ

Στό ψηφοδέλτιο δά γραφούν μόνο δύο όνόματα χωρίς κανένα διακριτικό.

ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΔΙΑΨΕΥΣΙΣ

Αναγκάζομαι να διαψεύσω κατηγορηματικά πάντα όσα δημοσιεύονται ή διαδίδονται με πάντα τρόπον περι διαστάσεώς μου με τον κ. Παπαζήσον και χαρακτηρίζω την τακτικήν ταύτην, την άποβλέπουσαν εις δημιουργίαν συγχύσεως πρός άγραν ψήφων, ως άνέντιμον.

Λυπούμαι δε πολύ διότι επανέρχομαι επί του θέματος τούτου, άλλα δέν φταίω εγώ.

Γ. ΜΑΡΑΖΙΩΤΗΣ
τ. Αιρετός Σύμβουλος Π.Ι.